

Rapportage Nader onderzoek Engelenburgerlaan 1, Brummen

*Aanvullend ecologisch onderzoek naar het voorkomen van
vleermuizen en marters*

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

RAPPORTAGE

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN EN MARTERS AAN DE ENGELBURGERLAAN 1, BRUMMEN

Auteur:	Q. Vos
Veldwerk uitgevoerd door:	Teia
Gecontroleerd door:	S. van Staa
Opdrachtgever:	Concordia Brummen BV
Status:	Definitief
Datum:	10 november 2022
Projectnummer:	2021-694

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING	3
1.2	HUIDIGE SITUATIE	3
1.2	VOORGENOMEN ONTWIKKELING.....	4
1.3	DOEL VAN NADER ONDERZOEKEN	5
HOOFDSTUK 2	METHODIEK	7
2.1	VLEERMUIZEN	7
2.2	MARTERS	8
HOOFDSTUK 3	RESULTATEN	9
3.1	VLEERMUIZEN.....	9
3.2	MARTERS.....	9
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIES EN ADVIES.....	11
4.1	VLEERMUIZEN.....	11
4.2	MARTERS	11

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen om het huidige pand aan te passen en het terrein een nieuwe invulling te geven aan de Engelenburgerlaan 1 in Brummen. Omdat overtreding van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten niet op voorhand uitgesloten kan worden, is een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd (Ecoconsultancy, 17498.005, 1 februari 2022). Op basis van deze natuurtoets blijkt dat binnen het plangebied mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen en marters aanwezig zijn.

Het voorliggend aanvullende onderzoek richt zich op het aantonen, dan wel betrouwbaar uitsluiten van vleermuizen en marters met binding aan het plangebied en in relatie met de invloedssfeer die uit de ontwikkeling straalt. Vervolgens moet worden gekeken of de beoogde ontwikkelingen strijdig zijn met de Wet natuurbescherming. Op basis van dit nader onderzoek kan indien nodig een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Indien geen ontheffingsplichtige soorten worden aangetroffen in het plangebied, of als deze soorten geen schade ondervinden van de geplande ingrepen, blijven de beschermende bepalingen in de zin van de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) van kracht. De resultaten van dit onderzoek hebben een geldigheid van drie jaar.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied is bebouwd met een grand café, zalencentrum en een kegelbaan. Een deel van de bebouwing wordt momenteel gebruikt als woonruimte. Het gedeelte waar zich het reeds gerestaureerde grand café bevindt behoort niet tot het plangebied. Rondom de onderzoek locatie staan voornamelijk vrijstaande woonhuizen.

Figuur 1.1: Impressie van het plangebied en directe omgeving.

Figuur 1.2 (links): Noord en westzijde van het plangebied; Figuur 1.3 (midden): Zuidoostzijde van het plangebied; Figuur 1.4 (rechts): Platdak later aangebouwde deel.

Figuur 1.5 (links): Deel van het schuine pannendak; Figuur 1.6 (midden): Aanzicht vanaf parkeerplaats; Figuur 1.7 (rechts): Zolderruimte in de bebouwing.

1.2 Voorgenomen ontwikkeling

De initiatiefnemer is voornemens om het huidige pand aan te passen en het terrein een nieuwe invulling te geven. De plannen omvatten de volgende zaken:

- sloop van ca 2/3 van de bestaande opstal, waarbij de kegelbaan en een deel van de feestzaal komt te vervallen;
- verkleining en revitalisering van de bestaande horeca, toevoegen van een warme keuken;
- nieuwbouw van 13 appartementen;
- verbouw van verdieping boven grandcafé tot wonen.

Figuur 1.8 weergeeft een impressie van de gewenste situatie.

Figuur 1.8: Impressie van de gewenste situatie.

1.3 Doel van nader onderzoeken

Als gevolg van de beoogde ingrepen worden mogelijk beschermde waarden aangetast als benoemd in de Wnb. Het doel van voorliggende nader onderzoeken is het vast stellen of de betreffende ontheffingsplichtige soorten daadwerkelijk voorkomen (met bijhorende functie(s) van het plangebied) en/of vervolgens de geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming van de Wnb.

- Vleermuis verblijfplaatsen

De bebouwing op de onderzoek locatie is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren (figuur 1.9). Verder zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter de boeiboorden waargenomen (figuur 1.10) waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Deze soorten kunnen de bebouwing gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als baltsverblijf. Het doel van het nader onderzoek vleermuizen is het aantonen, al dan niet uitsluiten, van de aanwezigheid van een beschermde verblijfsfunctie binnen de invloedssfeer van de beoogde werkzaamheden.

Figuur 1.9 (links): Geschikte opening achter de regenpijp; Figuur 1.10 (rechts): Geschikte openingen achter de boei delen.

- Functioneel leefgebied marterachtigen

Het plangebied biedt mogelijkheid voor de steenmarter om een vaste rust- of verblijf- of voortplantingsplaats te bezetten. De soort komt in de omgeving veelvuldig voor en uit de resultaten van de quickscan is de aanwezigheid vastgesteld binnen het plangebied in de vorm van oude uitwerpselen (Figuur 1.11). Steenmarters hebben verscheidene verblijfplaatsen binnen hun territorium, waarbij ze gebruikmaken van puin-, takken-, en rommelhopen, hooizolders, ruimtes onder het dak, schuurtjes etc. Binnen het plangebied zijn ruimtes onder de vloer (Figuur 1.12) en op zolder aanwezig die toegankelijk zijn voor de steenmarter. Het doel van het nader onderzoek is het aantonen, al dan niet uitsluiten, van de aanwezigheid van een beschermde verblijfsfunctie van de steenmarter binnen het plangebied.

Figuur 1.11 (links): Oude uitwerpselen van steenmarter; Figuur 1.12 (rechts): Ruimte onder de vloer met een oud aangetroffen wespennest.

HOOFDSTUK 2 METHODIEK

In dit hoofdstuk worden eerst de werkwijzen voor het vleermuizenonderzoek en marters toegelicht, vervolgens wordt een overzicht weergegeven van de onderzoeksdata en de bijbehorende weersomstandigheden.

2.1 Vleermuizen

Het vleermuizenonderzoek omvat het inventariseren van de verschillende gebruiksfuncties welke (mogelijk) in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Deze zijn onder te verdelen in zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Bij het vaststellen van de gebruiksfunctie, wordt ter ondersteuning gelet op de soortensamenstelling en aantallen. Ook overige waarnemingen zoals langs vliegende en foeragerende vleermuizen zijn genoteerd. De nadruk betrof het al dan niet vaststellen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten; laatvlieger, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is verricht conform de optimale perioden als vermeld in het Vleermuisprotocol 2021¹ (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Het weer is daarbij van invloed op activiteiten van vleermuizen. De veldbezoeken zijn daarom onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zonder harde wind, langdurige regenval, dichte mist of (te) lage temperaturen.

Gedurende het veldonderzoek is gebruik gemaakt van zichtwaarnemingen, een zaklamp en batdetectors (Pettersson D240x en Pettersson M500-384) en opname apparatuur, waarmee het mogelijk is de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar te maken. Achteraf zijn deze geluiden met behulp van geschikte software (o.a. Batsound) geanalyseerd. Verder is het onderzoek uitgevoerd door één of meerdere ervaren ecologen die het onderzoeksgebied te voet hebben doorkruist, zodanig dat een gebied dekkende (>75% te allen tijde zichtbaar voor de onderzoekers) inventarisatie is verkregen.

Tabel 2.1 weergeeft de onderzoeksdata van de uitgevoerde inventarisaties.

Tabel 2.1: Onderzoeksdata van de uitgevoerde veldbezoeken van vleermuizen, waarin KR wordt aangeduid voor kraamronde en PR voor de paarronde.

Datum	Ronde	Zon onder	op/	Begin- en eindtijd	Temp. °C	Wind (Bft)	Neerslag	Bewolking
16-05-2022	KR1	21:23		21:25 – 23:55	19	1 ZO	Geen	Geen
09-06-2022	KR2	21:52		21:55 – 00:25	16	1 NW	Geen	Helder
11-06-2022	KR3	05:16		02:28 – 05:27	12	1 NW	Geen	Helder
31-08-2022	PR1	20:24		20:20 – 23:25	17	2 Z/O	Geen	Geen
10-09-2022	PR2	20:01		20:00 – 23:00	18	3 Z/W	Geen	Half bewolkt
28-09-2022	PR3	07:35/19:19		00:30 – 02:30 04:30 – 07:30	8	2 W	Motregen	Bewolkt

¹ <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

2.2 Marters

Het marteronderzoek omvat het inventariseren van de aanwezigheid van eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van de steenmarter. Gedurende het onderzoek is de methodiek als benoemd in de Handreiking Kleine Marters aangehouden. Tevens is gedurende de veldbezoeken gezocht naar sporen als latrines, uitwerpselen en prooiresten. Voor deze locatie is gekozen voor het toepassen van struikrovers voor waarnemen.

Een struikrover is een PVC buis, die aan één kant open is, met venster waarin een wildcamera is opgesteld. Deze wildcamera is gemonteerd aan de houten plank met een opening aan het uiteinde, waarin op 35 centimeter afstand een blik lokmiddel (sardientjes) is geplaatst. In het blik sardines zijn gaten geprikt waarbij eventueel aanwezige marterachtigen op de geur afkomen en zodoende de camera passeren, waarna deze vastgelegd kan worden. Deze methode kan op alle marterachtigen toegepast worden. Tijdens het onderzoek zijn er in totaal zes struikrovers geplaatst. Één daarvan is buiten geplaatst bij een eventuele ingang en de overige vijf zijn binnen geplaatst. Eén op een kruispunt van gangen en vier op mogelijke rust- en verblijfplaatsen, verdeeld over drie verdiepingen. Deze zijn zes weken lang gemonitord en gecontroleerd. Onderstaande tabel weergeeft een kort overzicht van de monitoring.

Tabel 2.2: Onderzoeksdata van de uitgevoerde veldbezoeken van marterachtigen.

Datum	
16-05-2022	Plaatsing struikrovers
31-05-2022	Controleren camera's en vervangen batterijen
13-06-2022	Controleren camera's en vervangen batterijen
21-06-2022	Controleren camera's en vervangen batterijen

HOOFDSTUK 3 RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken toegelicht.

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Verblijfplaatsen

Gedurende de inventarisaties zijn er geen verblijfplaatsen gevonden binnen het plangebied. Tijdens de eerste telling 16 mei 2022, zijn er gedurende 2,5 uur twee soorten waargenomen, namelijk de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Ook bestond het vermoeden dat er een mogelijke verblijfplaats was opgemerkt door activiteit rondom de locatie (Figuur 3.1). Echter, waren er geen in- en uitvliegers waargenomen. Gedurende de volgende rondes is bevestigd dat er geen verblijfplaats aanwezig is door het ontbreken van enig indicerend gedrag. Wel bestaat het vermoeden dat de vorige activiteiten op 16 mei zijn te herleiden naar overvliegende vleermuizen vanaf de kerk, over het pand noordwaarts naar de oude lanen (Figuur 3.2). Tevens was er weinig activiteit waarneembaar tijdens de laatste inventarisatie, alleen enkele gewone dwergvleermuizen en een aantal laatvliegers. Deze vertoonden geen binding met het plangebied. Daarnaast is ook tijdens de ochtendronde vastgesteld dat er geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hierbij zijn alleen enkele overvliegende en kort foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen.

Figuur 3.1 (links): Vermoedelijke verblijfplaats; Figuur 3.2 (rechts): Vermoeden van overvliegende vleermuizen.

3.1.1 Paarverblijfplaatsen

Er zijn gedurende de najaarsrondes geen paarverblijven vastgesteld. Vanwege weersomstandigheden is er gewerkt in suboptimale tussenperiodes, waardoor een derde paarbezoek is uitgevoerd ter compensatie. Tijdens alle inventarisaties was er weinig activiteit in het plangebied. Bij elke ronde vlogen laatvliegers over en zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Verder zijn er enkele sociale roepen van een gewone dwergvleermuis buiten het plangebied vastgesteld.

3.2 Marters

De aanwezigheid van steenmarters is op basis van de bevindingen van de inventarisaties uitgesloten. Er zijn tijdens de plaatsing, controles en het weghalen van de cameravallen geen sporen van steenmarters geconstateerd in de vorm van kenmerkende geur, prooiresten of uitwerpselen.

3.2.1 Cameravallen

Uit de beelden van de cameravallen is aanwezigheid van een bruine rat (Figuur 3.3) en een huismuis (Figuur 3.4) vastgesteld. Er zijn geen beelden van marterachtigen.

Figuur 3.3 (links): Bruine rat; Figuur 3.4 (rechts): Huismuus.

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIES EN ADVIES

In dit hoofdstuk worden per diersoort de wettelijke consequenties van de beoogde werkzaamheden beschreven en de te nemen vervolgstappen besproken.

4.1 Vleermuizen

Er zijn tijdens het onderzoek geen zomer-, kraam- of paarverblijven aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van een verblijfsfunctie van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis uit te sluiten valt. Het aanpassen van het huidige pand zal derhalve niet leiden tot overtreding van verbodsbepalingen als benoemd in de Wnb ten aanzien van verblijfplaatsen van de voorgenoemde soorten.

4.2 Marters

Aan de hand van de opnames en de waarnemingen van de cameravallen is met zekerheid de afwezigheid van vaste- rust of voortplantingsplaats van marterachtigen aangetoond. Aanpassen van het pand zal derhalve niet leiden tot overtreding van verbodsbepalingen als benoemd in de Wnb.

Tot slot wordt benadrukt dat te allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Onder geschikte zorgplichtmaatregelen voor soorten die niet opgenomen zijn als beschermde soorten vallen onder andere:

- Aangetroffen dieren de kans bieden te vluchten of naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden te verplaatsen.
- Potentiële schuilplaatsen te controleren op de aanwezigheid van schuilende dieren.
- Dieren enkel buiten de kwetsbare perioden te verstoren.
- Het tijdig ongeschikt maken van schuilplaatsen.